

Līta C-723/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 29. novembris

Iesniedzējtiesa:

Verwaltungsgericht Cottbus (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 29. novembris

Prasītājas:

Stadt Frankfurt (Oder)

FWA Frankfurter Wasser- und Abwassergesellschaft mbH

Atbildētāja:

Landesamt für Bergbau, Geologie und Rohstoffe

[..]

VERWALTUNGSGERICHT COTTBUS

[KOTBUSAS ADMINISTRATĪVĀ TIESA]

LĒMUMS

[..]

Administratīvā lietā

1. *Stadt Frankfurt (Oder)* [Frankfurtes pie Oderas pilsēta], kuru pārstāv pilsētas mērs, [..],
2. *FWA Frankfurter Wasser- und Abwassergesellschaft mbH*, [...] Frankfurte pie Oderas,

prasītājas,

LV

[..]

pret

Präsident des Landesamtes für Bergbau, Geologie und Rohstoffe [Federālās zemes kalnrūpniecības, ģeoloģijas un izejmateriālu pārvaldes priekšnieku], [..] Kotbusa [Cottbus], [..],

atbildētāja,

piedaloties:

Lausitz Energie Bergbau AG, [..] Kotbusa [Cottbus],

[..]

par: ūdens resursu tiesību normām

5. Kammer des Verwaltungsgerichts Cottbus [Kotbusas Administratīvās tiesas 5. palāta]

2021. gada 29. novembrī

[..]

nosprieda:

Saskaņā ar LESD 267. pantu lūgt Eiropas Savienības Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādiem jautājumiem:

1

- a. Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (turpmāk tekstā – “Ūdens resursu direktīva”), 7. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ievērojot trešo personu aizsardzību gruntsūdeņu pasliktināšanās aizlieguma kontekstā (skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 28. maijs, C-535/18, [EU:C:2020:391], 132. un 133. punkts, “*Ummeln*”, kā arī spriedumu, 2019. gada 3. oktobris, C-197/18, [EU:C:2019:824], 40. un 42. punkts, “*Burgenland*”), ikviename attiecīgās sabiedrības loceklīm, kuru tiesi skar konkrēts projekts, ir tiesības vērsties tiesā par pārkāpumiem pret pienākumu:
- a) novērst dzeramā ūdens ieguvei izmantojamu ūdenstilpju kvalitātes pasliktināšanos,
 - b) samazināt dzeramā ūdens ieguvei vajadzīgo attīrīšanas līmeni?

b. Ja atbilde uz a) jautājumu ir noliedzoša:

Vai katrā ziņā tādiem prasītājiem, kuriem ir deleģēta dzeramā ūdens ieguve un attīrišana, ir tiesības vērsties tiesā par Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punktā noteikto aizliegumu un prasību pārkāpumiem?

- 2 Vai Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punktā arī attiecībā uz ūdenstilpēm ārpus aizsargjoslām Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta otrā teikuma izpratnē līdztekus uzdevumam veikt apsaimniekošanas plānu un pasākumu programmu ilgtermiņa plānošanu, līdzīgi kā Ūdens resursu direktīvas 4. pantā, ir noteikts pienākums neizsniegt atlauju konkrētiem projektiem pasliktināšanās aizlieguma pārkāpuma dēļ (skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 28. maijs, C-535/18, [EU:C:2020:391], 75. punkts, "Ummeln")?
- 3 Pieņemot, ka Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punktā – atšķirībā no V pielikuma attiecībā uz Ūdens resursu direktīvas 4. pantu – nav noteikti standarta lielumi pasliktināšanās aizlieguma izvērtējumam:
- Kādu nosacījumu gadījumā ir jāuzskata, ka notiek ūdenstilpes stāvokļa pasliktināšanās un no tā izrietošā nepieciešamā attīrišanas līmeņa palielināšanās dzeramā ūdens ieguvei?
 - Vai par attiecīgo standarta lielumu attīrišanas līmeņa palielināšanās un līdz ar to Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punktā noteiktā pasliktināšanās aizlieguma kontekstā varētu uzskatīt robežvērtības, kas paredzētas Padomes Direktīvas 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitati (turpmāk tekstā – "Dzeramā ūdens direktīva") I pielikumā, uz ko norāda Ūdens resursu direktīvas 7. panta 2. punkta otrā teikuma daļa?
 - Ja atbilde uz b) jautājumu ir apstiprinoša:
- Vai var būt noticis Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punktā noteiktā pasliktināšanās aizlieguma pārkāpums, ja vienīgā būtiskā vērtība nav [Dzeramā ūdens direktīvas] I pielikuma A vai B daļā paredzētā robežvērtība, bet gan tā sauktais parametrs, kam ir indikatora funkcija, atbilstoši I pielikuma C daļai?
- 4 Kad ir jāprezumē dzeramā ūdens tiesību aktos noteiktā pasliktināšanās aizlieguma, kas izriet no Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta, pārkāpums (attiecībā uz Ūdens resursu direktīvas 4. pantā noteiktajiem pasliktināšanās aizlieguma kritērijiem skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 28. maijs, C-535/18, [EU:C:2020:391], 119. punkts, "Ummeln", un iepriekš spriedumu, 2015. gada 1. jūlijis, C-461/13, [EU:C:2015:433], 52. punkts, "Weserverteilung")?
- Vai jebkāda pasliktināšanās ir pietiekama, lai prezumētu pārkāpuma esamību,

vai

- b. ir jābūt iespējamībai, ka netiek ievērota sulfāta parametra, kam ir indikatora funkcija, vērtība, kas ir 250 mg/l,

vai

- c. ir jādraud korektīvai darbībai Dzeramā ūdens direktīvas 8. panta 6. punkta izpratnē, kas palielina attīrišanas izmaksas dzeramā ūdens ieguvei?

- 5 Vai Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punktā līdztekus materiālajam izvērtēšanas kritērijam ir ietvertas arī prasības attiecībā uz administratīvās apstiprināšanas procedūru, tātad, vai Tiesas judikatūra attiecībā uz Ūdens resursu direktīvas 4. pantu ir piemērojama arī Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta izvērtēšanas apmēram (skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 28. maijs, C-535/18, [EU:C:2020:391], 2. prejudiciālais jautājums)?
- 6 Vai eksperta izpēte par varbūtēju Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta ierobežojumu projekta virzītajam ir jāveic arī jau tad, tīklīdz projekts var pārkāpt Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta noteiktās prasības?
- 7 Vai konkrētajā situācijā arī ir jāuzskata, ka izpētei ir jābūt pieejamai brīdī, kad tiek pieņemts lēmums ūdens resursu tiesību jomā, un tādējādi izpēte, kas veikta vēlāk tiesvedības laikā, nevar novērst ūdens resursu jomā piešķirtas atļaujas prettiesiskumu (skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 28. maijs, C-535/18, [EU:C:2020:391], 76. punkts, 80. un nākamie punkti, “*Ummeln*”)?
- 8 Vai, apsverot atļaujas izdošanas procesā par labu projektā izvirzītam mērķim, no Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta izrietošās prasības un aizliegumi var tikt pārvareti, piemēram, tad, ja attīrišanas izmaksas ir nelielas vai projekta mērķis ir īpaši svarīgs?
- 9 Vai Ūdens resursu direktīvas 4. panta 7. punkts ir piemērojams attiecīgās direktīvas 7. panta 3. punktam?
- 10 Kādi pienākumi, kas ir plašāki par Ūdens resursu direktīvas 4. pantā noteiktiem pienākumiem, izriet no Ūdens resursu direktīvas 7. panta 2. punkta un nozīmē, ka tie ir jāņem vērā projekta apstiprināšanas procedūrā?

Fakti:

Pirmajai prasītājai ir pienākums apgādāt ar dzeramo ūdeni savus aptuveni 57 000 iedzīvotāju. Lai izpildītu šo normatīvajos aktos noteikto uzdevumu, tā izmanto otrs prasītājas pakalpojumus. Otrā prasītāja, pamatojoties uz atļauju, kas tai izsniegtā saskaņā ar ūdens resursu tiesību aktiem, apsaimnieko ūdens piegādes objektu. Ūdens piegādes objekts iegūst dzeramo ūdeni no gruntsūdeņiem un Šprē upes daļas, kas neatrodas aizsargjoslā Ūdens resursu direktīvas 7. panta 3. punkta

otrā teikuma izpratnē. Šprē upes ūdenim ir augsta sulfāta koncentrācija. Sulfāts rodas no slēgtiem karjeriem Šprē upes baseinā. Tas rodas, oksidējoties pirīta iezīm, kas līdz izrakšanai atrodas augsnē, nepiekļūstot gaisam. Uz dzeramo ūdeni, kas tiek ievadīts ūdensvadā, attiecas sulfāta robežvērtība, kuru ūdens piegādes objekts līdz šim ar pūlēm ir ievērojis. Šīs robežvērtības mērķis ir aizsargāt cauruļvadus no korozijas.

Pieaicinātā trešā persona pēc karjera slēgšanas appludina ieplaku, kas izveidojās pēc lignīta ieguves. Ezeram, kas radies, pabeidzot appludināšanu, ir jābūt notecei kanālam. Ūdens, kas iztek no notecei kanāla, ieplūdīs Šprē upē un tā sastāvā būs ievērojami lielāka sulfāta koncentrācija nekā Šprē upes ūdenī. Prasītajām ir bažas par to, ka šīs ieplūdes rezultātā lejtecē esošajā ūdens ieguves vietā tiks pārsniegta ūdens ieguvei jau tā kritiskā sulfāta koncentrācija Šprē upes ūdenī un tām tādēļ šajā vietā būs jāpārtrauc ūdens ieguve vai jāveic būtiski tehniski uzlabojumi. Atbildētāja iestāde ar lēmumu par projekta apstiprināšanu atlāva izveidot ezeru kopā ar notecei kanālu pēc tam, kad tā, pamatojoties uz eksperta atzinumu, secināja, ka Šprē upes ūdens ūdens resursu direktīvas 4. panta izpratnē nepasliktinās. Izpēte par ietekmi uz sulfāta koncentrāciju ūdens ieguves vietā un par iespējamu ietekmi uz ūdens piegādes objektu netika veikta. Par lēmumu par projekta apstiprināšanu prasītājas ir cēlušas izskatāmo prasību.

[..]

DARBA VIETĀ